

TÖIHIN SIITÄ!

- OPAS TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUJALLE -

Oppilaan nimi: _____

Luokka: _____

TET-paikka: _____

YLEISTÄ

TET on nuorelle ensikosketus työelämään. Jakson tavoitteena on antaa nuorelle mahdollisuus tutustua työn tekemiseen näkemällä, kuulemalla ja kokemalla.

Opas ohjaa nuorta perehtymään työpaikkaan ja työn tekemiseen monesta eri näkökulmasta. Oppaaseen on kerätty jokaisen teeman alle kolme kysymystä:

TUTKI: Tutkitaan aihetta eri keinoin. Voit haastatella, varjostaa tai etsiä tietoa muualta.

TOIMI: Kysymysten avulla pääset syventymään työpaikan toimintaan ja työn tekemiseen eri näkökulmista katsottuna.

OIVALLA: Pohditaan minkälaisia asioita oman elämäsi kannalta liittyy teemaan.

TYÖNANTAJALLE

Kiitos, kun tarjoat nuorelle mahdollisuuden tutustua työelämään!

Tämän oppaan tarkoituksena on auttaa työnantajaa TET-jakson sisältöjen monipuolistamisessa ja siten madaltaa työnantajien kynnystä ottaa nuori tutustumaan työelämään. Opas kannustaa nuorta toimimaan itsenäisesti työpaikalla. Tavoitteena on tuoda konkreettista apua myös yrityksen arkeen, kehittämiseen ja TET-jakson ohjaukseen. Opas tukee nuoren TET-jaksoa, mutta pääpaino jaksolla on työnantajan osoittamissa tehtävissä. Voit käyttää oppaan tehtäviä esimerkiksi silloin, kun työpaikalla on hiljaisempaa. Käy läpi oppilaan kanssa yhteiset pelisäännöt oppaan hyödyntämisestä: mitä tehtäviä tehdään, milloin oppilas voi tehdä oppaan tehtäviä ja miten tehtäviä voidaan käydä läpi työpaikalla.

OPPILAALLE

Kehottiko oposit olemaan TET-jaksolla oma-aloitteinen, aktiivinen ja luova? Tämä opas on tehty juuri sinulle. Oppaan sivuilta löydät tehtäviä, jotka auttavat sinua syventymään työpaikkaan, -yhteisöön ja työn tekemiseen. Sovi TET-jakson yleiset pelisäännöt ohjaajasi kanssa sekä miten ja milloin voit hyödyntää oppaan kysymyksiä. Varmista myös työpaikalta saatko valokuvata. Eri aineiden opettajat huomioivat tehtyjä tehtäviä aineiden arvioinnissa, joten tee parhaasi.

Tsemppiä työelämään tutustumisjaksollesi!

Tästä oppaasta löydät

Oppilaanohjaus: YLEISIÄ TEHTÄVIÄ	4
Biologia: YMPÄRISTÖN KESTÄVÄ KEHITYS	6
Terveystieto: HYVINVOINTI TYÖPAIKALLA	7
Äidinkieli/Suomen kieli: MEDIA JA VIESTINTÄ	8
Yhteiskuntaoppi: TYÖ TULEVAISUUDESSA	9
Matematiikka: TULOJA JA MENOJA	10
Liikunta: LIIKUNNASTA ENERGIAA TYÖHÖN	11
Vieraat kielet: KIELITAITO AVAA OVIA	12
Bonus: KIINNOSTAAKO YRITTÄJYYS?	13

Oppilaanohjaus: YLEISIÄ TEHTÄVIÄ

Tutustu työpaikkaan seuraavien tehtävien avulla. Voit tehdä tehtäviä esimerkiksi haastattelemalla työntekijöitä tai hakemalla tietoa netistä.

TYÖPAIKAN TAUSTATIEDOT

Kuvaile yritystä. Mitä siellä tehdään? Miksi kiinnostuit tästä työpaikasta? Mihin alaan se liittyy? Montako työntekijää?

TITTELIBINGO

Kuinka monta eri titteliä (ammattinimikettä) löydät työpaikaltasi? Haastattele työntekijää ja vastaa kysymyksiin.

Titteli: _____

Mitä teet työksesi?

Mitä kouluja olet käynyt? Miten suorittamasi opinnot auttavat sinua työssäsi?

Mistä ominaisuuksista ja taidoista ammatissasi on hyötyä?

Mistä kouluaineista on hyötyä työssäsi? (äidinkieli, vieraat kielet, matematiikka, reaaliaineet, taito- ja taideaineet)

Titteli: _____

Mitä teet työksesi?

Mitä kouluja olet käynyt? Miten suorittamasi opinnot auttavat sinua työssäsi?

Mistä ominaisuuksista ja taidoista ammatissasi on hyötyä?

Mistä kouluaineista on hyötyä työssäsi? (äidinkieli, vieraat kielet, matematiikka, reaaliaineet, taito- ja taideaineet)

Titteli: _____

Mitä teet työksesi?

Mitä kouluja olet käynyt? Miten suorittamasi opinnot auttavat sinua työssäsi?

Mistä ominaisuuksista ja taidoista ammatissasi on hyötyä?

Mistä kouluaineista on hyötyä työssäsi? (äidinkieli, vieraat kielet, matematiikka, reaaliaineet, taito- ja taideaineet)

Biologia: YMPÄRISTÖN KESTÄVÄ KEHITYS

Seuraavien tehtävien tarkoitus on herättää ajatuksia siitä, miten työpaikalla otetaan ympäristön kestävä kehitys huomioon.

Miten työpaikalla otetaan huomioon ympäristöystävällisyys? Tarkkaile esim. materiaaleja, kierrätystä, sähkönkäyttöä ja työntekijöiden liikkumista työpaikalle.

Kirjaa alle ja ota kuvia kohteista ja asioista, joissa työpaikka huolehtii ympäristöystävällisyydestä. Voit käydä kuvasi läpi ohjaajasi kanssa. Muista kysyä kuvauslupa!

Mieti, miten sinä otat omassa elämässäsi ympäristön kestävä kehityksen huomioon?

Terveystieto: HYVINVOINTI TYÖPAIKALLA

Työhyvinvointi koostuu monesta eri tekijästä työpaikalla. Siihen vaikuttavat mm. työpaikan ilmapiiri, turvallisuus sekä terveys. Monipuoliset työasennot ja liikkuminen työpäivän aikana lisäävät hyvää oloa ja virkeyttä.

Tarkkaile työpaikan ilmapiiriä. Kirjaa ylös, mitkä asiat siihen vaikuttavat:

Keksi keinoja edistää työpaikan hyvää ilmapiiriä. Yritä myös toteuttaa ideoitasi ja havainnoi onko niillä vaikutusta.

Mitkä asiat lisääisivät omaa hyvää oloasi TET-jakson aikana?

Äidinkieli/Suomen kieli: MEDIA JA VIESTINTÄ

Työpaikat viestivät monin eri tavoin. Viestinnän tavoitteista riippuen käytetään eri medioita ja kanavia ihmisten saavuttamiseksi. Tavoitteena voi olla esimerkiksi toiminnasta tiedottaminen tai markkinointi.

Miten työpaikka käyttää eri kanavia viestinnässään? Esimerkiksi mainoksia somessa tai ilmoituksia lehdissä.

Arvioi työnantajan some-kanavaa ja anna ideoita kanavan kehityksestä. Voitko osallistua kanavan päivittämiseen? Voit myös opettaa somen käyttöä työntekijöille.

Mihin tarkoitukseen itse käytät sosiaalista mediaa?

Yhteiskuntaoppi: TYÖ TULEVAISUUDESSA

Työn tekeminen muuttuu muun muassa digitalisaation ja tekoälyn kehittymisen seurauksena. Valtteja tulevaisuuden työelämässä ovat vahvat vuorovaikutustaidot, kyky toimia luovasti, tuntea itsensä ja omat kykynsä sekä tahto saada tuloksia yhteistyössä muiden kanssa.

Selvitä esimerkiksi haastattelemalla, mitkä asiat ovat työpaikalla tai alalla muuttuneet viimeisten viiden vuoden aikana?

Kuvittele miltä työpaikka näyttää 10 vuoden päästä. Mitkä asiat ehkä muuttuvat ja miten? Mikä pysyy ennallaan?

Millaisessa työssä näet itsesi tulevaisuudessa?

Matematiikka: TULOJA JA MENOJA

Matemaattisella osaamisella on suuri merkitys työelämässä. Eri aloilla tarvitaan yllättävän paljon matematiikkaa mm. budjettien ja prosenttiosuuksien laskemisessa sekä tilojen ja tilavuuksien hahmottamisessa.

Millaisia tuloja ja menoja työpaikalla on?

Missä työtehtävissä TET-paikalla tarvitaan matematiikkaa?

Millaisissa tilanteissa TET-jakson aikana itse käytit matematiikkaa?

Liikunta: LIIKUNNASTA ENERGIAA TYÖHÖN

Monilla työpaikoilla panostetaan henkilökunnan hyvinvointiin tukemalla työntekijöiden liikkumista. Liikunta- ja kulttuurisetelit, virkistyspäivät ja erilaiset liikuntatapahtumat ovat yleisiä keinoja työntekijöiden liikuntaharrastusten tukemiseksi.

Miten työpaikalla kannustetaan työntekijöitä liikkumaan?

Miten voisit lisätä TET-päivääsi liikettä?

Millaisia hyvinvointiin liittyviä etuja toivoisit itse saavasi tulevalta työpaikaltasi?

Vieraat kielet: KIELITAITO AVAA OVIA

Suomen kansainvälistyessä kielitaidon merkitys korostuu myös työelämässä. Kielten hallinnasta on hyötyä monilla eri aloilla ja usein sen odotetaan olevan perustaito työntekijälle.

Mitä eri kieliä työpaikoilla käytetään? Missä tilanteissa työpaikalla tarvitaan kielitaitoa?

Kuvaile lyhyesti englanniksi tet-paikkasi toimintaa?

Mitkä asiat motivoivat sinua opiskelemaan vieraita kieliä?

Bonus: KIINNOSTAAKO YRITTÄJYYS?

Yrittäjyys tarjoaa mahdollisuuden tehdä työstä omannäköistä. Tulevaisuudessa yhä useampi toimii yrittäjänä eri muodoissa esimerkiksi palkkatyön ohessa.

Tutustu yrittäjän tai työntekijän työpäivään. Mitä asioita siihen kuuluu?

Jos olisit itse tämän alan yrittäjä, millainen sinun yrityksesi olisi?

Mitä taitoja sinun tulisi kehittää toimiaksesi yrittäjänä?

TILAA MUISTIINPANOILLE!

Luode

Opas on tuotettu osana ESR-rahoitteista LUODE-hanketta.

Lisätietoja: Projektipäällikkö Anja Kuhalampi

anja.kuhalampi@helsinki.fi,

050 5880735

 Lahden Yliopistokampus		 LUT University	 OUTWARD BOUND FINLAND	 SUOMEN LATU
 SUOMEN URHEILUOPISTO VIERUMÄKI	 TAIDE- YLIOPISTO X AVOIN KAMPUS	 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	 Vipuvoimaa EU:lta 2014-2020	 Euroopan unioni Euroopan sosiaalirahasto